

INGEZONDEN.

DE ZIEKTEGEVALLEN OP DE „INSULINDE”.

Aan de heeren professoren KOOLEMANS
BEYNEN, KAN en FLU (de Insulinde-
commissie).

Zeer geachte collegae,

Ik begin met u hulde te brengen voor uw openhartig en degelijk rapport. Als het u gegaan is als mij, dan zult gij reeds bij de eerste berichten over deze tragedie hebben gedacht: „dat kan geen diphtherie geweest zijn. Men sterft in de eerste dagen der ziekte niet aan diphtherie”. (Geen dogma!) Gij hebt nu onomstootelijk vastgesteld, welke ziekte dan wel schuldig is, en daarmee hebt gij geheel Nederland aan u verplicht. Over de zaak zelve zal ik niets zeggen. Gij hebt op behoorlijke wijze de schuldigen toegesproken. Vergun mij echter, voor het geval gij nadere plannen tot verbetering der scheepshygiëne uitwerkt, u het volgende in overweging te geven.

1°. in elke hut, in elke afdeeling waar menschen slapen, een of meer stopcontacten laten aanbrengen en den medicus opdragen bij zijn bezoek aan een zieke een looplamp te laten medenemen, waarin een Philips daglamp is geplaatst. „Aanzien doet gedenken” en met die lamp is men onafhankelijk van de dagverlichting; men ziet er de keel en de huid mede als bij goed daglicht.

2°. Van den scheepsgeneesheer wel verlangen nauwkeurige kennis van het bloedonderzoek en de daaruit te trekken conclusies, echter hem vrijstellen van bacteriologisch (zelfs bacterioscopisch) en serologisch onderzoek. Gij zult het met mij eens zijn, dat alleen de resultaten, verkregen door een eerste-klas bacterioloog-seroloog te gebruiken zijn voor het stellen eener diagnose en het instellen der therapie. En dan nog! Onlangs kreeg ik een jongeman onder behandeling. Zijn vader, medicus, had patiënt's bloed microscopisch en serologisch laten onderzoeken door een eerste-klas bacterioloog-seroloog (Collega X.). Deze laatste had gevonden: reactie van WIDAL sterk positief (1 op 500), reactie van WEIL-FELIX nog veel sterker (1 op 3000). In alle bescheidenheid vroeg ik dezen collega of hij op zijn stammen aan kon. Zoo neen, dan gaf ik hem den raad, het onderzoek nog eens te laten verrichten door collega Y., die steeds voor ons (het Wilhelmina-Gasthuis) werkt. Nu: ik vond noch buiktyphus, noch vlektyphus bij den patiënt, (na 14 dagen verliet hij het Wilhelmina-Gasthuis hersteld) en X.'s stammen bleken inderdaad ondeugdelijk te zijn.

Alle waardeering gevend aan bacteriologen en serologen lees ik den studenten elk jaar een zinsnede voor uit de voorrede van het welbekende boek van MATTHES, waarin hij, de clinicus bij uitnemendheid, als zijn in den oorlog verworven overtuiging uitspreekt, dat aan de waarneming aan het ziekbed in laatste instantie de grootste waarde moet worden toegekend.

Verder komt het mij voor, dat de groote Nederlandsche stoomvaartmaatschappijen, hetzij elk afzonderlijk, hetzij samen een corps scheepsgeneesheeren moeten recruteeren uit de jongere medici, hun een goed salaris waarborgen en een onbezorgde toekomst. Waarom wel een vast corps kapiteins, officieren, machinekamerpersoneel en geen vast corps medici? Er zijn genoeg jonge artsen en anders komen er genoeg om geleidelijk zulk een corps te vormen.

Onze groote stoomvaartmaatschappijen mogen zich de in de laatste jaren met den buiktyphus en nu met deze roodvonk-epidemie opgedane ervaring ten nutte maken! Wij, die in het Wilhelmina-Gasthuis een aantal van die zware typhuspatiënten ter behandeling kregen (en helaas eenigen zagen sterven) en gij, die de ziektegeschiedenissen van deze roodvonkpatiënten bestudeerdet, mogen den mannen, die Nederland's welzijn voor een groot deel in handen hebben, wel deze ernstige waarschuwing geven.

Met collegiale hoogachting,

Bergen-aan-Zee, 31 Augustus 1928.

J. KUIPER.